

Saksframlegg

Referanse

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Pasientreiser HF	25/04/2023

SAK NR 22-2023**Åpenhetsloven – forankring av ansvarlighet i retningslinjer og styringssystemer****Forslag til vedtak:**

1. Styret tar status om arbeidet med åpenhetsloven til orientering.
2. Styret slutter seg til videre prosess for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger.

Skien, 18. april 2023

Rita Kilvær
Administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) trådte i kraft 1. juli 2022. Et overordnet styringsbudskap fra eierne er at Pasientreiser HF skal innrette virksomheten i tråd med denne loven (oppdragsdokumentet punkt 4 bokstav j). Dette innebærer et konkret ansvar for å sikre og ivareta menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold. Arbeidet med åpenhetsloven skal forankres hos administrerende direktør og i styret.

Bakgrunn for saken er gi en status om det pågående arbeidet som gjøres med åpenhetsloven, samt å få forankret ansvaret i styret.

2. Hovedpunkter og videre prosess.

Pasientreiser HF har etter åpenhetsloven en informasjonsplikt og en plikt til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger som det skal redegjøres for. Aktsomhetsvurderinger som er knyttet til risikoområder, skal utføres årlig og offentliggjøres.

Informasjonsplikten er ivaretatt ved at det er gitt informasjon og veiledning om åpenhetsloven og informasjonskrav på hjemmesiden: [Åpenhetsloven - Pasientreiser](#). I tillegg er prosedyre for behandling av informasjonskrav utformet og godkjent av administrerende direktør i Pasientreiser HF.

I forkant av årets aktsomhetsvurdering, er det gjennomført en initiell risikovurdering i tråd med OECDs retningslinjer for bransje, geografi (opprinnelsesland/område), produkt, virksomheten, omfang, likelønn/arbeidsvilkår. Dette for å få klarlagt et overordnet risikobilde for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Neste fase er å gjennomføre en mer detaljert risikovurdering av utvalgte leverandører, blant annet basert på innspill og råd fra Sykehusinnkjøp HF. Den helhetlige aktsomhetsvurderingen skal utføres i samsvar med OECDs retningslinjer og metode. Metoden beskriver en 6-trinns prosess, hvor første trinn er å «forankre ansvarlighet i retningslinjer og styringssystemer». Konkret handler dette om å ha relevante retningslinjer og styringsdokument på plass og at ansvaret forankres hos administrerende direktør og styret.

Kravet til forankring er hjemlet i åpenhetsloven § 4a hvor det i forarbeidene er presisert at arbeidet med åpenhetsloven skal forankres i virksomhetens øverste ledelsesnivå.

Det samme fremgår av spesialisthelsetjenestens rammeverk for samfunnsansvar pkt. 1.2:

«Arbeidet med samfunnsansvar skal inngå som en del av den helhetlige virksomhetsstyringen i de regionale helseforetakene og helseforetakene. Helseforetakene er selvstendige rettssubjekter. Av dette følger det at helseforetakene har et selvstendig ansvar for å følge opp alle lovkrav og sentrale føringer som gjelder for virksomheten.

Styret har det overordnede ansvaret for å påse at virksomheten oppfyller gjeldende føringer og krav til samfunnsansvar. Administrerende direktør skal innrette virksomheten slik at det gis rimelig sikkerhet for at føringer og krav knyttet til samfunnsansvaret oppfylles.».

Prosedyre for aktsomhetsvurderinger er under utarbeidelse, og vil være et verktøy for å sikre at aktsomhetsvurderingen blir gjennomført i tråd med gjeldende krav.

Redegjørelsen for aktsomhetsvurderingen skal godkjennes av administrerende direktør i Pasientreiser HF. Deretter skal den legges frem for godkjenning og signering i styret, før den offentliggjøres innen 30. juni 2023. Det er signalisert fra leder av regionalt nettverk for implementering av åpenhetsloven i Helse Sør-Øst at dersom fristen for publisering av aktsomhetsvurderingen og tidspunkt for styremøter ikke sammenfaller naturlig med dato, så kan signering skje så snart dette er praktisk mulig. Fra 2024 må imidlertid godkjenning og signering skje i forkant av publisering.

3. Administrerende direktørs anbefalinger

Administrerende direktør anbefaler at styret tar fremlagte status for arbeidet med åpenhetsloven til orientering. Videre anbefales det at styret slutter seg til videre prosess med aktsomhetsvurderinger og på den måten forankrer ansvarlighet for gjennomføring.